

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/199/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519201458
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8519201458.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, vo veci starostlivosti súdu o mal. Š. E.D., V.. XX.XX.XXXX, B. P. R. XX, XXX XX T. Ľ., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, dieťa rodičov, matka: Y.. F. E., V.. X.X.XXXX, B. P. R. XX, XXX XX T. Ľ., otec: Ľ. E., V.. XX.X.XXXX, B. P. R. XX, XXX XX T. Ľ., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/194/2019-20 zo dňa 28.10.2019 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje uznesenie vo výroku I. bod 2., III.
- II. Mení uznesenie vo výroku I. bod 1. tak, že návrh matky v tejto časti zamietá.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa matka domáhala dočasného zverenia maloletého Š. do jej osobnej starostlivosti a určenia povinnosti otcovi mal. platiť výživné vo výške 300 Eur mesačne.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Stará Ľubovňa ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„I.Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

„1.Mal. Š. E., V.. XX.XX.XXXX sa dočasne zveruje do osobnej starostlivosti matky, Y.. F. E.Ň., V.. X.X.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

2.Otec, Ľ. E., je povinný prispievať na výživu mal. Š. E.D., V.. XX.XX.XXXX sumou 150 eur mesačne vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, Y.. F. E..“

II. V prevyšujúcej časti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

III. Sú d u k l a d á navrhovateľke, Y.. F. E. povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať na tunajší súd návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinnosti a určenie výživného, pričom účastníkmi konania vo veci samej budú mal. dieťa, Š. E. a jeho rodičia, Y.. F. E., Ľ. E..

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

III. Obsah odvolania otca

3. V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie otec. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie zmenil a zveril mal. do jeho osobnej starostlivosti a zaviazal matku povinnosťou platiť výživné. V odvolaní uviedol, že sa staral tak o manželku, ako aj o mal. syna, avšak neustále im do vzťahu zasahoval otec manželky a vyvrcholilo to tým, že manželka odišla zo spoločnej domácnosti preč. Nie je pravda, že medzi nimi boli každodenné hádky, resp. že ju psychicky týral, práve naopak, maximálne sa staral o rodinu a najmä aj po tom, keď lekári zistili, že mal. syn má zdravotné problémy. Manželka sa nakoniec odsťahovala z domácnosti. On má záujem sa starať o syna, manželka mu však odmieta možnosť sa starať o syna. Naopak mu bráni akýkoľvek kontakt so synom, momentálne ani nevie, aký je jeho zdravotný stav.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, doplnil dokazovanie vyjadrením právnych zástupcov účastníkov konania a zistil, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné.

5. Z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd pri nariadení neodkladného opatrenia vychádzal zo skutočností uvádzaných matkou, listinných dôkazov v spise, zo správy predloženej kolíznym opatrovníkom a dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia.

6. Neodkladným opatrením sa poskytuje iba dočasná úprava, nie definitívna. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (§ 326 ods. 1 CSP). Samotná lehota na rozhodnutie indikuje, že súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv.

7. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

8. Zákonou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Súd prvej inštancie odôvodnil potrebu dočasnej úpravy rodičovských práv a povinností a dôvody pre ktoré sa rozhodol ich upraviť práve prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia tým, že dieťa sa ocitlo v situácii, ktorá ohrozuje jeho psychický, fyzický a sociálny vývin, rodičia sa na úprave rodičovských práv nevedia dohodnúť. Keďže sú vzťahy medzi rodičmi narušené, táto situácia je pre dieťa stresujúca, ohrozujúca jeho zdravý psychický vývoj, preto je v záujme dieťaťa, aby boli dočasne upravené pomery.

9. Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia. Matka ako dôvod potreby bezodkladnej úpravy pomerov neodkladným opatrením udáva, že s otcom dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti, dieťa sa nachádza v jej faktickej starostlivosti, ona poberá rodičovský príspevok a dieťa má zdravotné problémy.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov vyplýva, že matka spolu s mal. Š. žije v spoločnej domácnosti u svojho otca. O maloletého zabezpečuje celodennú starostlivosť. Je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Náklady na bývanie uhrádza jej otec. Matka uviedla, že v minulosti sa stal incident, kedy otec nechcel dieťa vrátiť, preto požaduje rozhodnutie súdu. Otec mal. uviedol, že jeho príjem zo zamestnania predstavuje 1000 EUR mesačne, na výživu mal. neprispieva, zabezpečuje mu ošatenie a cesty k lekárovi. Otec uviedol, že matka mu neumožňuje styk so synom, neinformuje ho o jeho zdravotnom stave. Mal. Š. má od narodenia zdravotný problém - vybočenie chodidla, nosí ortézy, pravidelne chodí na rehabilitácie a kontroly do Y..

11. Zhrnúc vyššie uvedené, odvolací súd má za to, že vo vzťahu k zvereniu mal. Š. do osobnej starostlivosti matky neodkladným opatrením nie sú splnené zákonné podmienky. Matka síce opísala incident, kedy jej otec nebol ochotný vydať dieťa a údajne tak urobil až po privolaní polície. O tejto skutočnosti matka nepredložila žiaden dôkaz. Obaja rodičia až do odchodu matky zo spoločnej domácnosti zabezpečovali starostlivosť o dieťa. Samotná matka uviedla, že otec chodil s mal. na pravidelné kontroly. Ojedinelý incident, ktorý sa medzi rodičmi odohral a ktorý pravdepodobne vyplýva z ich partnerského konfliktu nemôže byť dostatočným argumentom pre osvedčenie naliehavej potreby nariadenia neodkladného opatrenia. Matka má mal. vo faktickej starostlivosti, zabezpečuje o neho celodennú starostlivosť, nie je osvedčené, že by sa dieťa ocitlo v situácii ohrozujúcej jeho zdravý vývoj tak, ako to uviedol súd prvej inštancie. Otázka najvhodnejšej formy osobnej starostlivosti rodičov voči mal. Š. bude vyriešená v konaní vo veci samej po dôslednom zistení skutočného stavu. V súčasnej situácii by zverenie mal. matke neodkladným opatrením len z dôvodu, že sa nachádza v jej faktickej starostlivosti a rodičia spolu nekomunikujú mohlo znamenať vytvorenie stavu, ktorý by mohol sťažiť pozíciu druhého rodiča pri zvažovaní nariadenia striedavej starostlivosti oboch rodičov v konaní vo veci samej.

12. Za daného stavu odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie vo výroku o zverení mal. Š. do osobnej starostlivosti matky postupom vyplývajúcim z ust. § 388 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia čo do zverenia mal. do jej osobnej starostlivosti zamietol.

13. Otec vo svojom odvolaní napadol aj výrok, ktorým mu súd uložil povinnosť prispievať na mal. sumou 150 Eur mesačne. Ako je to zrejme z listinných dôkazov, otec je zamestnaný, vymeriavací základ poisťného do sociálnej poisťovne predstavuje cca 1550 Eur mesačne. Na druhej strane jediným príjmom matky, ktorá je s mal. na rodičovskej dovolenke je rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Mal. Š. má zvýšené výdavky v súvislosti so svojim zdravotným stavom. Otec podľa jeho vlastného vyjadrenia na výživu mal. neprispieva a v konečnom dôsledku v odvolaní neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré nesúhlasí so súdom určenou výškou výživného.

14. Preto odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa určenia výživného ako vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP).

15. Záverom odvolací súd poznamenáva, že medzi rodičmi maloletého je zrejmy partnerský konflikt, ktorý by mali rodičia s ohľadom na najlepší záujem maloletého Š. vyriešiť. V tejto súvislosti je potrebné zo strany súdu ako aj kolízneho opatrovníka v konaní vo veci samej zväžiť poskytnutie odbornej pomoci rodičom pri riešení partnerských vzťahov a zlepšení vzájomnej komunikácie vo vzťahu k ich spoločnému dieťaťu. Odvolací súd apeluje na oboch rodičov, aby svoj vzájomný konflikt riešili takým spôsobom, aby ich spoločné dieťa nebolo do neho vtáňované. Snaha o riešenie konfliktu je prejavom rodičovskej zodpovednosti.

16. O trovách prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).